

samme gælder om Modeller, som ere udførte efter Tegningen til en Bygning. De ville kunne være saa simple, at ingen kan se, at der er Kunst deri. De sidste bør efter min Mening den vedkommende ikke kunne faa Eneret paa; det kan blot have været Kunstakademiets Mening, at kun, hvad der er Kunst, har Kunstneren Bestyttelse paa. For øvrigt have vi en Lov af 31te Marts 1864, som giver gode Regler og god Bestyttelse for Kunstneren, saa Nødvendigheden er vist ikke saa stor for at faa en Lov frem herom; men da dette Spørgsmaal falder sammen med mange andre Ting, saa er det naturligt, at Ministeren har medtaget det. Jeg tror nok, at man til Nød kunde klare sig med, hvad man har.

Men der et andet Punkt, hvor jeg tror, at der er en Mangel. Lovforslaget gaar ud paa at beskytte Kunstneren og hans Kunstværk; men der er andre, som ogsaa have Ret til Kunstværket, og det er dem, som have bestilt det og ladet det udføre. De bør virkelig ogsaa have Ret til at raade noget derover. Jeg tænker paa et mindre Kunstværk, f. Eks. en Alkervale, Indfatning af et Villed, Billedskæretarbejde, en Prædikestol, noget i en almindelig Bygning, f. Eks. en Kamin, noget saadant, som en Mand ønsker at eje, hvorfor han faar en Kunstner til at realisere hans Tanke. Tanken kommer saa godt som altid fra den, som bestiller den Ting, og som siger: Jeg vil have den saa eller saa, Kunstneren hjælper ham saa med at realisere hans Tanke, med at føre den i Bænnen, saa at sige, og der anvendes ofte store Kapitaler for at faa saadanne Tegninger, Modeller og Forsøg paa forskellig Maade. Endelig kommer man til det Resultat, at det bliver udført, og saa kan det være, at det, man faar, i og for sig er en mindre værdifuld Ting. Men naar henses til det Arbejde, som Kunstneren har udført, og den Hjælp, han har haft til at faa det udført, navnlig ved Hjælp af Modeller og Forsøg, bliver det et stort og betydeligt Arbejde, som er stædt paa Bestillerens Regning, og derfor burde Bestilleren ogsaa have Ret til dette Kunstværk. Kunstneren burde ikke alene have en Ret til at mangfoldiggøre det, det har han efter Lovforslaget. En stor Kunstner vil selvfølgelig ikke lade sit Arbejde kopiere, det vil være ham en Bæde at se sit eget Arbejde mange Gange udført, men man har jo ogsaa Folk, som kalde sig Kunstnere, Kunstnere af 2den, 3dje og 4de Rang, og det kunde jo ske, at en saadan Kunstner havde udført et Kunstværk for en Mand, som var vel tilfreds med det, men ikke ønskede, at det skal komme ud. Der mener

jeg burde Bestilleren have en Bestyttelse. Der er kun et Sted i dette Afsnit Tale om nogen saadan Bestyttelse, det er for dem, som have bestilt Portrætter eller Portrætbuster. Disse kunne ikke mangfoldiggøres, uden at Bestilleren har givet Tilladelse dertil, og kun han har Ret til at lade dem gengive eller mangfoldiggøre. Jeg tror, at det er rigtigt og retfærdigt, at den, som har bestilt et Kunstværk hos en Kunstner, ogsaa faar Medbestemmelsesret derover med Hensyn til, om det skal kunne gengives eller mangfoldiggøres. Det er navnlig den sidste Bemærkning, som jeg tror har større Betydning, og afviger mest fra, hvad der her er foreslaaet. Med disse saa Ord skal jeg standse og anbefale et mulig kommende Udvalg at tage disse Spørgsmaal under Overvejelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (S. Scavenius): Der har været forskellige ærede Talere, som ikke have været fornøjede med den Maade, hvorpaa Lovforslaget er affattet, eller, rettere sagt, med det Sprog, hvori det er affattet. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa. Det kan gerne være, at der her eller der kunde bruges nøjagtigere Udtryk, eller i alt Fald tydeligere og klarere Udtryk, end der er brugt, men jeg skal paa den anden Side sige, at jeg ikke ret kan se, at der er nogen virkelig Grund, til at misforstaa Lovforslaget, saaledes som ærede Medlemmer erklærede, at de have begyndt at misforstaa det, indtil de fik det nærmere overvejet, saaledes med Hensyn til § 12. Men herpaa skal jeg som sagt ikke komme nærmere ind, thi hvis det ærede Udvalg, som rimeligvis vil blive nedsat, særlig vil have sin Opmærksomhed rettet paa dette Punkt, saa kunne vi vist let blive enige om saadanne mindre formelle Endringer.

Det, som egentlig — jeg vil ikke sige, Striden har drejet sig om i Diskussionen, thi der har jo sandsynligvis til syvende og sidst ikke været nogen meget ivrig Strid — men dog de to Meninger, som have gjort sig gældende, have angaaet, er jo nærmest og først og fremmest den Bestemmelse, som er foreslaaet indført i sidste Stykke i § 4, en Bestemmelse, hvorved det bliver muligt for Danmark at indtræde i den almindelige europæiske Konvention, den saakaldte Bernerkonvention. Man har fra enkelte Sider hørt Betænkkelighed herimod, og det er ganske naturligt fra det Synspunkt set, at det vil blive en Skat, en Byrde, der blev lagt paa den danske Læseverden, naar man ikke som hidtil har den samme ubetingede og ubegrænsede Ret til at tage fra de fremmede uden